

„A pszichózisok változó arca a szociális munkás szemével”

Szabóné Takács Judit

Veszprém Megyei Cholnoky Ferenc Kórház Nonprofit Zrt., Sümeg
szabone.takacs.judit@vmkorhaz.hu

100

A Veszprém Megyei Cholnoky Ferenc Kórház süme-
gi telephelyén működő pszichiátriai és belgyógyá-
szati osztályon dolgozom szociális munkásként.

A kiírás témáját látva úgy gondoltam, hogy szíve-
sen láttatnám a pszichózisok témakörét egy szociális
munkás szemével. Előadásomban ismertetem, hogy
miért kell a szociális munkás a kórházba, mi a célja,
feladatköre, majd szűkítve a kört, a sümegi pszichi-
átriai osztályon végzett szociális munkáról beszélek.

Diákon bemutatom a pszichózisban szenvedő be-
teg útját a kórházi gyógykezeléseken keresztül, a csa-
ládi, interperszonális kapcsolatok megléte vagy hiá-
nya mellett, a betegséghez társuló szociális problé-
mák kialakulásával. Rávilágítok arra, hogy az egész-
ségügyi és a szociális rendszer szolgáltatásait igény-
be venni kénytelenek száma egyre nő.

Ismertetem a szociális szolgáltatások alap- és sza-
kosított ellátási formáit.

Az előadást egy esetismertetés zárja, s rövid
összegzés az eset kapcsán a szociális munkás felada-
tairól.

Predikációs folyamatok a vizuális modalitásban –
egy új módszer az ágenciakutatásban

Szalóki Szilvia¹, Kilencz Tünde², Dalos Vera²,
Balla Viktória², Csifcsák Gábor²

¹ SZTE ÁOK Pszichiátriai Klinika, Szeged

² SZTE BTK Pszichológia Intézet, Szeged
szilvi.szaloki@gmail.com

Bevezetés: Mindennapjainkban elengedhetetlen, hogy
meg tudjuk különböztetni a külvilág ingereit saját
cselekvéseink következményeitől, mely képességünk
főként a szenzoros predikációs folyamatokra támasz-
kodik. Ezeket a folyamatokat gyakran hozzák össze-
függésbe az ágencia élményével, és egyes feltételezé-
sek szerint a pszichotikus tünetek hátterében e fo-
lyamat diszfunkciója állhat. A vizuális modalitásban
keves kutatás vizsgálja ezt a jelenséget, és még keve-
sebb eredmény született a társas érintkezés szem-
pontjából releváns ingerek, például kézfejek bemu-
tatásával. Jelen kutatásunkat egy módszertani újítás-
sal bővítettük ki, melynek lényege, hogy egy mozgás-
vezérlő eszköz (Myo karpánt) segítségével felerősít-
sük a résztvevők kontrollérzetét a megjelenő ingerek
felett. Feltételeztük, hogy a saját mozgás következté-
ben megjelenő ingerek hatására módosult aktivitás
mérhető az okcipitális kéreg fölött a külső forrásból
származó ingerekhez képest, illetve, hogy ez az amp-
litúdó módosulás erőteljesebb lesz Myo karpánt al-
kalmazásával, mint anélkül.

Minta: A vizsgálatban 22 egészséges személy vett
rész (M = 26 év, SD = 5,68 év; 11 férfi).

Módszerek: Két fő kondíciót alkalmaztunk: az aktív
kondícióban a domináns kézfej dorzálflexióját követő-
en kézfejről készült fénykép jelent meg a képernyőn,
míg a passzív kondícióban a résztvevők csak megfi-
gyelték a képernyőn megjelenő kézfejeket. A feladatok
előtt és közben ún. indukciós szakaszokat iktattunk be
annak érdekében, hogy felerősítsük a saját kéz és a
képernyőn megjelenő kézfej közötti kapcsolatot. Az
ingerek hatására megjelenő eseményfüggő potenciálo-
kat elektroencefalográf (EEG) segítségével rögzítettük.

Eredmények: A vizuális modalitásban is kimutatha-
tó a mozgással összefüggő predikációs hatás, melyre a
mozgásindukált ingerek esetén megfigyelhető P100
és N170 komponens megemelkedett amplitúdója
utal a passzívan megfigyeltetekhez képest.

Következtetések: A korábbi, Myo karpánt nélküli
vizsgálatunkhoz képest ezek a hatások későbbi kom-
ponenseken, de markánsabban jelentek meg. A ko-
rábbihoz képest erőteljesebb hatások és az N170
komponens megjelenése arra utal, hogy a Myo kar-
pánt használata felerősítette a virtuális kézfej feletti
kontroll érzetét, illetve a saját kéz és a bemutatott kéz
közötti asszociációt, így alkalmazása és fejlesztése új
lehetőségeket nyithat az ágenciakutatás területén.